

Motion till riksdagen 2013/14:T294

av Lars Gustafsson (KD)

Rättssäker parkering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering för att stärka rättssäkerheten för de parkerande.

Motivering

Frågan om kontrollavgifter vid olovlig parkering har aktualiserats vid många tillfällen men har ännu inte kommit närmare någon lösning. När lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering (LKOP) infördes, öppnades en lukrativ marknad för privata parkeringsbolag, vilket knappast var avsikten när lagen infördes. Sedan dess har det uppkommit cirka 200 parkeringsbolag som tillsammans omsätter flera miljarder kronor per år. Det har visat sig att LKOP och därav följande rättspraxis skapat ojämlika rättsförhållanden mellan de parkerande och parkeringsbolagen, där enskilda parkerande är i kraftigt underläge gentemot parkeringsbolagen.

Regelsystemet och dess tillämpning i kombination med parkeringsbolagens ekonomiska vinstintresse uppmuntrar bolagen till oseriösa ageranden, till exempel genom att ta ut kontrollavgifter i situationer när detta är oskäligt, i vissa fall till och med utan att man ens har rätt att ta ut sådan avgift.¹

I rättspraxis har domstolarna generellt intagit en generös inställning till parkeringsbolagen, vilket bland annat visat sig i att parkeringsbolagen och dess personal ges större trovärdighet än de parkerande. Genom den rättspraxis som utvecklats har parkeringsvakterna fått ett sådant starkt bevisvärde att det i praktiken blivit omöjligt för den parkerande att kunna motbevisa parkeringsbolagens krav.² Domstolarna anser regelmässigt att den parkerandes

¹ http://www.tv4.se/1.1993067/2011/01/27/sa_luras_du_av_p_bolagen.

² NJA 2001 s. 889.

Fel! Okänt namn på

bevisning aldrig når en sådan styrka att det kan antas att parkeringsvakten misstagit sig. Därigenom har det i praktiken blivit meningslöst för de enskilda att försöka försvara sig mot parkeringsbolagens krav.

De ekonomiska kalkylerna skapar osunda incitament för parkeringsbolagen. Reportage i media har visat på omfattande fusk hos de största aktörerna som utför parkeringsövervakningen. Avtal med markägaren tecknas utan att parkeringsbolaget får någon ersättning annat än de kontrollavgifter de utfärdar.

På de flesta håll eftersträvas lagstiftning och rättstillämpning som stärker konsumentskyddet, det vill säga de enskildas skydd mot näringsidkarna, där de enskilda riskerar inta en underlägsen ställning. Lagreglerna och rättstillämpningen på parkeringsområdet leder till det rakt motsatta och sätter parkeringsbolagens intressen framför de parkerandes.

Därför bör regeringen utreda ett antal förändringar i LKOP. En sådan utredning bör ha som mål att få en lagstiftning som motverkar avtal som gör parkeringsbolagen beroende av utfärdande av kontrollavgifter för att få intäkter. Målet med verksamheten ska förstås vara att ingen parkerar olovligt, vilket med dagens avtal skulle innebära att parkeringsbolagens intäkter försvinner. Vidare bör lagen ändras så att förbudet mot att ta ut kontrollavgift inte längre omfattar enbart situationer där en kontrollavgift är uppenbart oskälig, utan att en parkerande ska kunna undgå ansvar även i andra situationer där dennes åsidosättande av reglerna framstår som ursäktligt.³ I sammanhanget måste också den mycket underlägsna ställning som den parkerande intar gentemot parkeringsbolagen uppmärksammas. Vid bevisvärderingen i mål om kontrollavgifter tillmäts parkeringsbolagen ett orimligt högt förtroende. Dessutom bör man utreda om en parkeringsvakt vid tvister kring kontrollavgift ska betraktas som företrädare för part i målet istället för att som idag anses utgöra vittne.

Det är viktigt för upprätthållandet av allmänhetens förtroende för parkeringsövervakningen, lagstiftningen och rättstillämpningen att parkeringsövervakningen bedrivs seriöst, hederligt och omdömesgillt. Därför är det nödvändigt med en översyn av reglerna i enlighet med ovanstående.

Stockholm den 8 juli 2013

Lars Gustafsson (KD)

³ 10 § LKOP.